

[Socialministeren.]

er plejehuset, der er afgørende for, om en person kan optages på plejehjem. Der er derfor ikke hjemmel i bilstandsloven til også at optage raske personer eller personer, hvis plejehjælp kan dækkes gennem hjemmehjælp, hjælpemidler eller hjemmesygepleje.

På det stillede spørgsmål må jeg derfor svare, at bilstandsloven ikke åbner mulighed for også at optage raske personer på et plejehjem.

Jeg må i øvrigt understrege, at der på plejehjemsområdet ikke er sket ændringer med bilstandslovens gennemførelse. Det er den hidtidige ordning, der er videreført.

Jeg vil imidlertid pege på, at vi med bilstandsloven har fået en ny institutionstype, nemlig den beskyttede bolig, hvor der kan optages personer med et vist mindre plejehjælp. – Og jeg vil særligt fremhæve, at her kan ægtepar optages, selv om kun den ene af ægtefællerne opfylder betingelserne.

Der er imidlertid stor forskel på de to institutionstyper. De beskyttede boliger svarer i vidt omfang til almindelige boliger, men med særlige fælles sikkerheds- og servicefunktioner. Plejehjemmene er derimod indrettet til personer med et stort plejehjælp og er derfor langt mere udgiftkrævende, og det ville betyde store fordyrelser, hvis de skulle udvides til at kunne optage flere persongrupper, end de allerede er beregnet til.

Endelig vil jeg gøre opmærksom på, at man inden for boligministeriets område giver støtte til de såkaldte lette kollektivboliger.

Med indførelsen af de beskyttede boliger som en ny institutionstype har kommunerne fået muligheden for bedre at kombinere løsningen af de forskellige plejehjælp, f. eks. ved at placere institutionerne i nærheden af hinanden, og jeg føler mig overbevist om, at kommunerne vil gøre alt for at afhjælpe problemerne også for de ældre.

Af *Glistrup* (FP) til justitsministeren (7/10 76):

»Hvorfor mener ministeren stadig, at betalingen for pas ikke er nogen af grundlovens § 43 omfattet skat?«

(Spm. nr. 32).

Begrundelse.

Som et led i regeringens og dens vasalpartiers såkaldte spareforslag vedtog folketingsnogenlunde samtidig med finansloven, at justits-

ministeren skulle have ret til at bestemme, hvor meget et pas skal koste. Ministeren lagde ikke skjul på, at han herved ville skabe en indtægtskilde for staten ved at fastsætte betalingen til 125 kr.

I udvalgsbetænkningen af 26. marts 1976 gjorde fremskridtspartiet opmærksom på, at forslaget var grundlovsstridigt, fordi Danmarks Riges Grundlovs § 43 fastslår, at beskatning alene kan ske ved lov og ikke ved administrative forskrifter.

I folketingsstrævalheden i slutningen af marts fejede ministeren arrogant grundlovsbetænkningerne af bordet ved at sige, at der ikke var tale om nogen skat.

Imidlertid har staten nu i en udførlig analyse – der findes offentliggjort i Statistisk Tabelværk 1976: III – fastslået, at det er rigtigt som skatter eller afgifter at klassificere statens »obligatoriske salgsindtægter«, og som det første eksempel herpå nævner analysen netop betalingen for pas.

Det forekommer særdeles uheldigt, at man herefter fremturer med en indskrænkende fortolkning af den centrale bestemmelse i grundlovens § 43, der efter hele sin baggrund jo langt snarere skulle fortolkes udvidende end med den indskrænkning, som ministeren tilsyneladende lægger for dagen ved sin fortolkning.

Justitsminister *Orla Møllers* svar (13/10 76):

Grundlovens § 43, 1. led, fastsætter, at »ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov«. Denne bestemmelse antages at indeholde et delegationsforbud, dvs. et forbud mod, at vedkommende minister ved lov bemyndiges til administrativt at fastsætte regler, hvorved der sker pålæg, ændring eller ophævelse af en »skat«.

Delegationsforbudet efter den nævnte grundlovsbestemmelse gælder kun fastsættelse af regler om skat. Der er almindelig enighed om, at dette udtryk omfatter såvel direkte som indirekte skatter, jfr. herved bestemmelsen i grundlovens § 42, stk. 6, men ikke opkrævning af andre ydelser til det offentlige.

I den juridiske litteratur er det således den almindelige opfattelse, at offentligretligt bestemte ydelser til det offentlige, der må karakteriseres som vederlag for en speciel modydelse fra det offentliges side, falder uden for grundlovens skattebegreb. Dette gælder i vidt omfang betaling for individuelle ydelser fra det